

Így ünnepeltek elődeink

IV. rész

Országzászlót avattak Csejten

1938. október 2-án tüneményesen szép hazafias ünnepélyt tartott az Endrőd határában lévő Csejpuszta népe. A tanyavilágról csak annyit elöljáróban, hogy Csejt a török világ előtt templommal is rendelkező falucska volt. A törökök kiűzése utáni időkben előbb, mint puszta csatlakozott Endrődhöz, majd a szabadságharc után népes tanyavilág fejlődött rajta.

Elemi iskolája és kaszinója (Olvasókör) volt. Egy része Súrúcsejt szinte összefüggő utcasort alkotott. Köztük volt Balogh Lajos háza, akinek tanyájához az építőanyagot a megtalált templom fundamentumának téglái szolgálták építőanyagul. A tulajdonos földje egy részét legelőnek használta, mert az 1950-es évek elején is felismerhetőek voltak az egykori sírhalmok.

Kaszinóját az 1920-as években a lakosok adták össze, s munkával, fuvarral is segítették. A népes tanyavilág a községi elemi iskola mellett „kősziklákat hordat össze s pusztaság lakói és Lesinczki István tanítójuk irányításával a Kárpátok alakja magasodott ki az alföldi rónaságból. A három méteres magas „hegy” ormán gyönyörű országzászló leng, hirdetve a tanyai magyar nép izzó hazaszeretét.”

Az ünnep reggelén huszonnégy magyarruhás csejti legény vágatott haza Endrődre, hogy díszkíséretet adjon az ünnepségre vonuló előkelőségeknek. A bandérium sorfala között 15 hintón érkezett a vendégsereg. Köztük volt Csernus Mihály apátplébános, Gyökössy Dániel Gyoma község megbízottja a királyi tanfelügyelő, a főispán, a főszolgabíró. Tüköry József földbirtokos, Kalmár Imre Endrőd bírójának. Harsányi László főjegyző vezetése mellett Endrőd község elöljárósága, a tantestület népes küldöttsége, a társadalmi egyesületek küldöttei. Közel 800-an a helyi és szomszédos tanyavilág népe.

Az ünnepség táborig misével kezdődött. „Felemelő érzés volt, ahogy a hívek sokasága ajkán felcsendültek a régi magyar vallásos énekek. Mise után egy csodálatosan szép nemzeti zászlót szentelt föl Endrőd főpapja, a zászlóanya tisztét betöltő Lesinczki Józsefné Fucsik Magdolna tanítónő lelkes beszédben méltatta az országzászló iránti tiszteletet. A fiatalok és idősek, férfiak és nők tettek közös fogadalmat a zászlóra. A vendég szónokok ékes szavakkal méltatták Csejt népének hazaszeretét, példamutató tetteit. Szavaltatok és énekszámok tették változatosabbá az ünnepet.

A műsor után közebéd volt, melyen háromszázan vettek részt.

A felemelő esemény megszületését is megismerhette a sokaság:

„Egy történelemóra lelkes hangulatában határozták el, hogy országzászlót létesítenek az iskola kertjében, mely hirdetni fogja a magyar élniakarást, a haza feltámadásba vetett hitet, és a tanyák népének forró hazaszeretét.” Aztán szélesült a kör. Érkezett a sok önzetlen segítség a hazafias vállalkozáshoz. Az Ivánfenéki Ármenetesítő Társulat kőanyagot adott az alapozáshoz, vállalták az összes földmunka és fuvar ingyenes elvégzését. A felkért zászlóanya a zászló elkészítését vállalta. A Kaszinó jelentős összeget adott támogatásként. Ajándékoztak egy márványtáblát, melyen Nagymagyarország bejelölt csonka határai közt aranybetűs felirat: NEM! NEM! SOHA!

Varjú Fülöp a „dombszögös” 50 liter ó-bort adott a vacsorához. Grósz Sándor kereskedő kimunkált zászlórúddal segített. Hegedűs Mihály jó nevű kovács és lelkes dalárdista a vasgondot oldotta meg.

Az este közeledtével gyertyák mezeje világította meg a langyos szél lobogtatta országzászlót. A hangulat az este érkezéssel nőtt. A tánc és a nótázás sűrűsödött. A vacsora széles jókedvében vidám és komoly pohárköszöntők hangzottak.

A vendégek búcsúztatása is sokáig tartott. Repültek a köszönetek, a jókívánságok.

Reggel lett, mire véget ért az ünneplés. A felkelő nap arany sugarakat szór a virággal betakart országzászlóra.

Csejti tanítóskodásom idején ott tartottuk az ünnepélyeket. A második világháború után, 1949-ben a község vezetőinek szemében szálla volt a NEM! NEM! SOHA! felirat és intézkedtek, hogy tüntessék el. A kidomborított márványtábla visszaján új felirat jelent meg: Ötágú csillag aljára került. – Sose hull le a vörös csillag!

Azután megszűnt az iskola. Elbontották. Eltűntek a tanyák is. Már csak az öregek emlékezetében él és a kifakult fényképek tanúskodnak arról, hogy valaha nekünk is volt „Három hegyünk”. Mátra, Tátra, Fáttra.

Most ismét olyan néptelen világ van Csejten, amelyet honfoglaló őseink láthattak 1100 évnek előtte.